

השלב המחוזי – תשפ"ד (שכבות ה-ו)

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ סניף: (לחניכי התנועה) _____ שכבה: ה / ו

ציון: _____ שוברות שוויון: 18 / __

לפניכם שאלות בנושאים הקשורים לגבורת ישראל. ענו על כל 25 השאלות. בשאלות האמריקאיות יש לבחור תשובה אחת בלבד.

בהצלחה!

שריד ואת כל-הנשמה החרים כאשר צוה ה' אלהי ישראל..."

אילו ערים לא נכבשו על ידי יהושע במלחמת הדרום (מלחמת גבעון) המתוארת בפסוקים?

- א. מקדה ולבנה
- ב. לכיש וזביר
- ג. חברון ועגלון
- ד. חצור ומגידו

4. "ויהי כששמע יבין מלך...; וישלח, אל-יוֹבָב מֶלֶךְ... , ואל-מֶלֶךְ... , ואל-מֶלֶךְ... ואל-הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מִצְפּוֹן, בְּהָר וּבְעֵרְבָה נֶגֶב בְּנִרוֹת--וּבִשְׁפֵלָה; וּבְנִפּוֹת דּוֹר, מִיָּם. הַכְּנַעֲנִי מִמְזָרַח וּמִיָּם, וְהָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרָזִי וְהַיְבוּסִי בְּהָר; וְהַחִיִּי תַחַת חֶרְמוֹן, בְּאֶרֶץ הַמִּצְפָּה. וַיֵּצְאוּ הֵם, וְכָל-מַחְנֵיהֶם עִמָּם--עַם-רָב, כַּחֹל אֲשֶׁר עַל-שְׁפֵת-הַיָּם לְרֹב; וְסוּס וָרֶכֶב, רַב-מְאֹד. יֵאָה, וַיַּעֲדוּ, כָּל הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה; וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ יַחְדָּו, אֶל-מִי מְרוֹם, לְהִלָּחֵם, עִם-יִשְׂרָאֵל. יֵאָה, וַיֹּאמֶר ה' אֶל-יְהוֹשֻׁעַ, אֶל-תִּירָא מִפְּנֵיהֶם--כִּי-מִקָּרַע קָעַת הַזֹּאת אֲנֹכִי נֹתֵן אֶת-כָּלֶם חֲלָלִים, לְפָנָי יִשְׂרָאֵל; אֶת-סוּסֵיהֶם תַּעֲקֹר, וְאֶת-מִרְכָּבֵיהֶם תִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ."

איזה משפט אינו נכון לגבי מלחמה זו?

- א. מלך חצור יזם את המלחמה
- ב. השותפים לו היו מלך מדון, מלך שמרון ומלך אכשף
- ג. המלחמה התחילה במי מרום
- ד. יהושע שרף את כל הערים האלו- לא רק את חצור

מי יעלה תחילה? ראשונים לקרב- אחריי!

1. "ויקם יהושע וכל עם המלחמה לעלות... ויבחר יהושע שלשים אלף איש גבורי החיל וישלחם לילה" לאיזה עיר נשלח חיל חלוץ זה?

- א. יריחו
- ב. גבעון
- ג. חצור
- ד. העי

2. "נשיכם טפכם ומקניכם ישבו בארץ אשר נתן לכם משה בעבר הירדן, ואתם תעברו חמשים לפני אחיכם כל גבורי החיל ועזרתם אותם" באיזה חיל חלוץ מדובר?

- א. הכהנים
- ב. שניים וחצי השבטים
- ג. אנשי יבש גלעד
- ד. אנשי סוכות ופנואל

כיבוש הארץ

3. "וידם השמש וירח עמד עד-יקם גוי איביו הלא-היא כתובה על-ספר הישר ויעמד השמש בחצי השמים ולא-אץ לבוא כיום תמים.... ולא היה ביום ההוא לפניו ואחריו לשמע ה' בקול איש כי ה' נלחם לישראל.... ואת-.... לכד יהושע ביום ההוא ויכה לפי-חרב ואת-מלכה החרם אותם ואת-כל-הנפש אשר-בה לא השאיר שריד ויעש למלך מקדה כאשר עשה למלך יריחו.... ויכה יהושע את-כל-הארץ ההר והנגב והשפלה והאשדות ואת כל-מלכיהם לא השאיר

10. "ויאמר... אל ... הנה בתי הגדולה מרב, אותה אתן לך לאשה, אך היה לי לבן חיל והלחם מלחמות ה'" למי הובטחה אשה כדי שיהיה לבן חיל?
 א. לדוד
 ב. לשאול
 ג. לגדעון
 ד. לעמשא

מפלת עזה

11. "ויכם... מקדש ברנע ועד-עזה ואת כל-ארץ גשן ועד-גבעון. ואת כל-המלכים האלה ואת-ארצם לכד... פעם אחת כי ה' אלהי ישראל נלחם לישראל" מיהו המנהיג שכבש כך את הארץ, עד עזה?
 א. יהושע
 ב. דוד
 ג. שאול
 ד. גדעון

12. "וילך... את-שמעון אחיו ויכו את-הכנעני יושב צפת ויחרימו אותה ויקרא את-שם-העיר חרמה. וילכד... את-עזה ואת-גבולה ואת-אשקלון ואת-גבולה ואת-עקרון ואת-גבולה. ויהי ה' את-... וירש את-ההר כי לא להוריש את-ישבי העמק כי-רכב ברזל להם..." מיהו שמסייע לשבט שמעון בכיבוש עזה, אשקלון ועקרון?
 א. כלב בן יפונה
 ב. שבט ראובן וגד
 ג. שבט יהודה
 ד. שבט לוי "שמעון ולוי אחים"

13. "ואלה טחרי הזהב אשר השיבו פלשתים אשם לה' לאשדוד אחד לעזה אחד לאשקלון אחד לגת אחד לעקרון אחד" מדוע השיבו פלשתים אשם לה', אחד לכל עיר? על איזה חטא רצו לכפר?

14. "כה אמר ה' על שלשה פשעי עזה ועל ארבעה לא אשיבנו... ושלחתי אש בחומת עזה ואכלה ארמנתיה" מי הנביא שמנבא על מפלת עזה?
 א. זכריה
 ב. יחזקאל
 ג. עמוס
 ד. משה

5. במלחמה אחרת מסופר:
 "וימכרם ה' ביד יבין מלך כנען אשר מלך ב... ושר צבאו... והוא יושב בחרשת הגוים..."
 במלחמה זו:
 א. שר הצבא היה סיסרא
 ב. מקום מלכותו של יבין היה חצור
 ג. במלחמה זו נלחמו רק חלק מהשבטים
 ד. כל התשובות נכונות

6. בדיני המלחמה מופיעה ההלכה הבאה: "כי תצור אל עיר ימים רבים להלחם עליה לתפשה, לא תשחית את... כי ממנו תאכל ואותו לא..."
 למה מתייחס הפסוק?
 א. לא לפגוע בשדה, שהרי אוכלים ממנו
 ב. לא להמית את הצאן "כי ממנו תאכל"
 ג. לא לכרות את עצי המאכל
 ד. לא להרוס את החומה

מרגלים ומודיעין

7. "וישלחו בני... ממשפחתם חמשה אנשים מקצותם אנשים בני חיל מצרעה ומאשתאל לרגל את הארץ ולחקרה ויאמרו אלהם לכו חקרו את הארץ ויבאו הר אפרים עד בית מיכה וילינו שם"
 מאיזה שבט היו המרגלים?
 א. נפתלי
 ב. דן
 ג. יהודה
 ד. זבולון

סבב מינויים לגיבורים- מיהו גיבור החיל?

8. "וירא אליו מלאך ה' ויאמר אליו ה' עמך גבור החיל" מיהו גיבור החיל שאליו נראה המלאך?
 א. אהוד
 ב. ברק
 ג. גדעון
 ד. דוד

9. "ו... היה גבור חיל והוא בן אשה זונה ויולד גלעד את... ויגרשו את-... ויאמרו לו לא-תנחל בבית-אבינו כי בן-אשה אחרת אתה. ויברח... מפני אחיו וישב בארץ טוב ויתלקטו אל... אנשים ריקים ויצאו עמו"
 מיהו גיבור החיל שהתחיל את דרכו כמגורש מביתו?
 א. יואב
 ב. דוד
 ג. תולע בן פואה
 ד. יפתח

מפלת צור וצידון

אל-צידון. ויבאו מבצר-צר וכל-ערי החוי והכנעני ויצאו אל-נגב יהודה באר שבע. וישטו בכל-הארץ..."
מי פקד את העם?
מה הייתה תוצאת המפקד הקשה?

20. מי מתאר את שריפת ארזי הלבנון- כמשל?
"ויאמר האטד אל העצים: אם באמת אתם משחים אתי למלך עליכם באו חסו בצלי ואם אין תצא אש מן האטד ותאכל את ארזי הלבנון"

21. מפלת צור מתוארת כך:
"הנה ה' יורישנה, והכה בים חילה; והיא, באש תיאכל"
כיצד מסביר רש"י את "והכה בים חילה?"
א. חיילי צור ייצאו בספינות ויטבעו בים
ב. יבוא אויב מן הים, מיוון, ויכה את צור
ג. הים יבלע את ממונה, ה' יעלה על צור את הים ויטביע אותה
ד. חיל מלשון כוח- הכוח של צור, יתמוסס אל תוך הים באופן פיזי וסמלי

בית המקדש והמשכן

בת שבע סדן, בנה לוחם בעזה: שאלתי אותו – מה הדבר הראשון שתעשה כשתחזור הביתה?
ענה: "אקנה תמונה של בית המקדש, ואתלה בסלון הבית - כך ענה החיל הגיבור - בכל בית שנכנסתי בעזה יש שם תמונה של אל-אקצא, עלינו ללמוד מאויבינו (ככתוב "מאוייבי תחכמני") עלינו לשים פעמינו לכיוון בית המקדש".

22. "וַיְבָרֵךְ וַיְמַלֵּט, וַיָּבֵא אֶל-שְׁמוּאֵל הַרְמָתָה, וַיַּגְדֵּל-לוֹ, אֵת כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה-לוֹ שְׂאוּל; וַיֵּלֶךְ הוּא וּשְׁמוּאֵל, וַיָּשָׁבוּ בְּנֵי-יָוֵת. וַיַּגְדֵּל לְשְׂאוּל לְאֹמֶר: הִנֵּה דָוִד, בְּנֵי-יָוֵת בְּרָמָה" בגמרא מובא- מהי ניות ברמה? "שהיו יושבין ברמה ועוסקין בנויו של עולם" (זבחים נ"ד). מסביר רש"י: "נויו של עולם: ישבו למצוא מקום לבית הבחירה מן התורה". כיצד ומדוע הגיע דוד אל שמואל לניות ברמה? (יש רק תשובה אחת נכונה- מהו הדבר שקורה לפני שדוד מגיע לניות?)
א. מיכל עזרה לו להימלט משאול
ב. הזיפים איימו להסגיר אותו
ג. יהונתן סימן לו עם האות של החצים שעליו לברוח
ד. הוא הלך בעקבות שאול, שחיפש אותו וגם התנבא בסיפור של "הגם שאול בנביאים"

15. באיזה ספר מובטח לעם ישראל: "כל המקום אשר תדרך כף רגלכם בו לכם יהיה מן המדבר והלבנון מן הנהר נהר פרת ועד הים האחרון יהיה גבלכם. לא-יתיב איש בפניכם פחדכם ומוראכם יתן ה' אלהיכם על-פני כל-הארץ אשר תדרכו-בה כאשר דבר לכם"
א. דברים
ב. שמות
ג. שמואל
ד. שופטים

16. על מי מסופר כי הכה את המלכים מבקעת הלבנון ודרומה: "ואלה מלכי הארץ אשר הכה .... בעבר הירדן ימה מבעל גד בבקעת הלבנון ועד ההר החלק העולה שעירה, ויתנה.... לשבטי ישראל יחושה כמחלקתם. בהר ובשפלה ובערבה ובאשדות ובמדבר ובנגב..."
א. דוד
ב. ברק
ג. יהושע
ד. שאול

17. בתקופה מסוימת בתולדות עם ישראל מתוארים מעשי השבטים, כך לדוגמא: "אשר לא הוריש את ישבי עכו ואת יושבי צידון ואת אחלב ואת אכזיב ואת חלבה ואת אפיק ואת רחב...."
מה אינו נכון לגבי המתואר בפסוק זה?
א. המדובר בימי ראשית השופטים, כיבוש הארץ
ב. השבטים לא סיימו להוריש את יושבי הארץ, ונשארו ערים "מובלעות" עם נכרים משבעת העמים
ג. מלאך ה' הוכיח את ישראל במקום שנקרא "בוכים"
ד. בני ישראל הסתדרו מצויין עם העמים הזרים שנשארו בארץ, ולא היתה עם זה שום בעיה

18. על אחת משכנותיה הרחוקות של צידון מסופר כי נכבשה: "ואין מציל כי רחוקה היא מצידון ודבר אין להם עם אדם והיא בעמק אשר לבית רחוב ויבנו את העיר וישבו בה"
באיזו עיר מדובר?
א. ליש
ב. אשתאול
ג. דן
ד. תשובות א+ ג נכונות

19. בצור וצידון עבר גם מיפקד גורלי של העם: "ויבאו הגלעדה ואל-ארץ תחתים חדשי ויבאו דנה יען וסביב

1. עבר הירדן וערי המקלט:

השלימו את שמות המקומות שבסיפור כיבוש עבר הירדן והקדשת ערי המקלט (היעזרו בתרמילון)

אֲזַ יִבְדִּיל מֹשֶׁה שְׁלֹשׁ עָרִים, בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה שְׁמֶשׁ. לְנֶס שָׁמָּה הוֹצֵחַ, אֲשֶׁר יִרְצַח אֶת-רֵעֵהוּ בְּבַלְי-דַּעַת, וְהוּא לֹא-שׁנָא לוֹ מִתְּמַל שְׁלֹשִׁים; וְנָס, אֶל-אֶחָת מִן-הָעָרִים הָאֵל—וְחָי. אֶת- _____ בְּמִדְבָּר בְּאֶרֶץ הַמִּישָׁר, לְרֹאוּבֵנִי; וְאֶת- _____ בְּגִלְעָד לְגָדִי, וְאֶת- _____ בְּבָשָׁן לְמִנְשֵׁי.

וְזֹאת הַתּוֹרָה, אֲשֶׁר-שָׂם מֹשֶׁה, לְפָנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל... בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בְּ _____ מוֹל בֵּית פְּעוֹר, בְּאֶרֶץ סִיחֹן מֶלֶךְ הַ- _____ אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּ _____ אֲשֶׁר הִכָּה מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּצֹאתָם מִמִּצְרָיִם.

וַיִּירָשׁוּ אֶת-אֶרְצוֹ וְאֶת-אֶרֶץ עוֹג מֶלֶךְ-הַ- _____, שְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי, אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן--מִזְרַח שְׁמֶשׁ. מֵעַרְעַר אֲשֶׁר עַל-שְׁפֵת-נַחַל _____, וְעַד-הַר שִׂיאֵן--הוּא _____ וְכָל-הָעֲרֵבָה עֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה, וְעַד יַם הַ- _____ --תַּחַת אֲשֶׁדֶת הַפְּסָגָה."

תרמילון (לא לפי הסדר):

ארנון, חשבון, חרמון, גולן, גיא, בצר, בשן, אמורי, רמות, ערבה.

מתנות כהונה:

מהן המתנות המופיעות בפסוקים אלו? השלימו.

"לא-יהיה לכהנים הלויים כל-שבט לוי, חלק ונחלה--עם-ישראל; אשי ה' ונחלתו יאכלו... וזה יהיה משפט הכהנים מאת הקם, מאת זבחי הזבח--אם-שור אם-שה: ונתן לכהן, _____ וה' _____ והקבה. ראשית _____ תירשף ויצהרה, וראשית _____ צאנה--תתן-לו. כי בו בחר ה' אלהיך--מכל שבטיך לעמד לשרת בשם-ה' הוא ובניו, כל-הימים."

2. מיהו הנביא? היכן גר? כמה זמן לפני הרעש ניבא? איזו עיר מוזכרת בדבריו? השלימו.

"דברי _____ אשר-היה בנקדים מ _____ אשר חזה על-ישראל בימי _____ מלך-יהודה ובימי ירבעם בן-יואש מלך-ישראל _____ לפני הרעש: ויאמר ה' מציון ישאג ומ _____ יתן קולו ואבלו נאות הרעים ויבש ראש הכרמל:"

23. "ומסך שער החצר, מעשה רוקם--.....; ועשרים אמה, אורך, וקומה ברוחב חמש אמות, לעומת קלעי החצר"

- ממה היה עשוי מסך שער החצר, בכניסה למשכן?
א. יריעות עזים
ב. כליל תכלת
ג. תכלת וארגמן ותולעת שני ושש מושזר
ד. שש מושזר וזהב

24. "וכסף פקודי העדה, מאת כיכר; ואלף ושבע מאות וחמישה ושבעים, שקל--בשקל הקודש. בקע לגולגולת, מחצית השקל, בשקל הקודש--לכול העובר על-הפקודים, מבן עשרים שנה ומעלה, לשש-מאות אלף ושלושת אלפים, וחמש מאות וחמישים"

- מה עשו עם הכסף של מחציות השקל?
א. ממאת הכיכר יצקו אדנים, מ1775 השקלים עשו וויים לעמודים, חישוקים וציפוי לראשים
ב. מחצית השקל שימשה לתשלום לאומנים
ג. הכינו כלי עזר לכלי המשכן: מנקיות, קשוות, מזרקים, יעים, סיפות
ד. התורה לא מספרת מה בדיוק עשו, זה היה חלק מהתרומה הכללית למשכן.

25. "ועש, חמישים קרסי זהב; ויחבר את-היריעות אחת אל-אחת..."

- ועש קרסי נחושת חמישים, לחבר את-האווהל, להיות אחד..."
 מדוע נדרשו גם קרסי זהב וגם קרסי נחושת?
א. הזהב כדי לחבר לאדנים, הנחושת לחבר לקלעים
ב. מדובר באותם הקרסים, שהיו עשויים בנחושת מבפנים ומצופים בזהב מבחוץ
ג. הזהב- ליריעות השש, הנחושת- ליריעות העזים
ד. הזהב- למכסה עורות האילים, הנחושת- למכסה עורות התחשים

שאלות שוברות שווין (ה-ו)

לפניכם שאלות אתגר. שאלות אלו לא יהיו חלק מהניקוד בחידון, וישמשו רק במקרים שבהם יהיה תיקו הדורש הכרעה. בהצלחה!

השאלות בטור הבא..

בהצלחה! נפגש בחידון הארצי..